

fortament i amb perfídia i constància contínua, però moderada, a la intel·ligència popular, fins a obtenir que pensi, reflexioni i compregui, tota la raó que assisteix als obrers d'aquelles branques que necessiten i demanen, sense recórrer a la imposició, els drets al seu millorament.

Per aquesta raó, bo i creient que és necessari anar a l'abolició del sistema arcaic, injust i fins immoral de prestar els nostres serveis, anomenat conducta, no procedeix, a l'entendre dels que formem legió, anar de dret i ràpidament a la seva abolició, i menys per acord unànim i d'un *plumazo*.

Es, per tant, necessari que, alligonsats pel passat, desistim d'anar directament i ràpida a l'abolició de la conducta. Caldrà, doncs, modificar-la o mantenir-la?

* * *

Ja que no és prudent abolir la conducta, havem de mantenir-la?

Analitzem-ho. Mantenir la conducta, tal i com la tenim implantada, *representa*—per als que vivim treballant a base dels seus ingressos—*estar en contínua elecció com a candidats a la Caixa de Beneficència i amb l'exposició*—ben poc afalagadora per cert—*de guanyar l'elecció*.

Sembla això una exageració, però malauradament no ho és, i cada dia ho serà menys, si continua augmentant el nombre de metges, sense augmentar el preu de les conductes o no augmenta proporcionalment al nombre de nous metges, el nombre de nous clients.

Hi ha possibilitat de resoldre el problema cada dia més paorós—vegi's el núm. 69 del BUTLLETÍ, escrit del company J. Vanrell—de la plètora professional, mentre mantinguem la conducta tal i com avui la tenim en vigor? No, al meu entendre, perquè m'he pogut convèncer que el metge de "conducta" no sent altra passió o anhel que el de veure com s'omple la llista dels aconducatats i he vist també sovint com, omplir la llista dels aconducatats, és sinònim o equival a disminuir la llista del company de la mateixa població. Fins i tot hi ha, en gros nombre, metges que creuen que no convé i és despreciable el client que té aconducatats a més d'un metge.

Com que parlem ací dels interessos generals de la collectivitat, anem altra vegada a lo nostre i tor-

nem amb els obrers, que ens poden ensenyar, demés de sociologia, moltes altres coses que no sabem o no ens convé, particularment, saber.

Efectivament, sense tanta cultura com nosaltres, però amb més sentit pràctic que nosaltres, veiem com els obrers han resolt els seus problemes de millorament o de plètora.

Tots podem recordar l'entrada de les màquines en les indústries, i tots sabem que la màquina en les indústries va portar un augment de producció que matava l'artesà.

Com respongueren els obrers a aquest problema vital per a la seva classe?

Senzillament, treballant sense parar fins a aconseguir augmentar el preu de la mà d'obra.

L'encariment de la mà d'obra no permetia, però, als industrials i fabricants mecànics, treure el profit del diner esmerçat en les màquines i al fabricant en aquest cas no li fou possible altra solució que procurar augmentar amb més bon utilatge el rendiment de les màquines.

Augmentant la producció de les màquines s'abaratia novament la feina humana i determinava això un excés de braços amb evident greuge de les classes obreres.

Els obrers, però, continuen treballant units, buscant la solució al nou problema i acorden que s'han de reduir el nombre d'hores de treball, única manera de disminuir la producció de cada home i, per tant, de donar ocupació a nous treballadors, si a l'industrial li convenia que la màquina no estés parada i manera, demés, que a l'obrer li quedessin hores per a dedicar-se al que més li convingués després d'haver fet la seva jornada de treball.

Recordem-la aquella passada època d'agitació obrera en la que una millora de l'obrer representava una pèrdua en les especulacions comercials del patró, i a la que el patró havia de respondre amb una nova solució que li permetés compensar la limitació de guanys imposada per la millora obtinguda per l'obrer, a la vegada que l'obrer tornava a suscitar un nou conflicte que li arrangés l'agreujament del problema de la seva vida econòmica i el dels interessos collectius de la classe, provocats per la solució últimament estudiada per el patró.

Aquest continuat encendre's i apagar-se els conflictes socials entre el capital i el treball no eren produïts més que per a trobar la fórmula precisa